

Dosarul nr. Ira-1778/2020

**CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE**

20 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit în componența:
președinte
judecători

**Diaconu Iurie
Catan Liliana
Guzun Ion
Craiu Nicolae
Burduh Victor**

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de avocatul Iulian Pascari, în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2020, în cauza penală privindu-l pe

BOLOGAN Andrei Xxxxx, născut la
*xx xxxxxxxx xxxxx, originar și domiciliat în mun.
Xxxxxx, str. Xxxxx Xxxxx x ap. xx.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 08.04.2016 – 02.08.2018;

Instanța de apel: 18.09.2018 – 20.05.2020;

Instanța de recurs: 07.08.2020 – 20.10.2020.

Asupra recursului ordinar declarat, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 02 august 2018, procesul penal pornit în privința lui Bologan Andrei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost încetat, pe motiv că fapta constituie contravenție.

Bologan Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat, din motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale.

Cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, a fost respinsă.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, Bologan Andrei se învinuiește în aceea că, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, și dorind în mod conștient survenirea lor, a comis fapte de violență în familie, exprimate prin acțiune intenționată, manifestată fizic și verbal, săvârșită de un membru al familiei față de alți membri ai familiei, și anume de către soț față de soția sa, și respectiv de către tatăl față de fiica sa, *care a provocat cauzarea suferinței psihice și prejudiciului moral* în următoarele circumstanțe.

Astfel, Bologan Andrei, la 02 februarie 2016 ora 12.30, aflându-se la domiciliul său pe adresa mun. Xxxxx str. Xxxxx Xxxx x, ap. xx, unde locuiește împreună cu soția sa cet. Xxxxx Xxxx, a inițiat cu soția un conflict din motivul relațiilor ostile familiare, s-a exprimat în adresa cet. Xxxxx Xxxx cu cuvinte necenzurate, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea, ulterior i-a aplicat cet. Xxxxx Xxxx o lovitură cu pumnul în regiunea feței, după ce a apucat-o de păr, a aruncat-o la podea prelungind să-i aplice lovituri cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 82 D din 13.02.2016, *leziuni corporale neînsemnate* sub formă de echimoză a regiunii mandibulare pe stânga.

Eliberându-se de cet. Bologan Andrei, Xxxxxx Xxxx a fugit din apartament, comunicându-i prin intermediul telefonului fiicei sale Xxxxx Xxxx despre cele întâmplate. La orele 18.30 a aceleiași zile Xxxxx Xxxx împreună cu fiica sa Xxxxx Xxxx, s-a întors în apartamentul nominalizat să-și ia lucrurile personale, unde între Xxxxxx Xxxxa și Bologan Andrei din nou a apărut un conflict, în timpul căruia Bologan Andrei prelungea exprimarea în adresa cet. Xxxxx Xxxx cu cuvinte necenzurate, împingând-o. În scopul curmării acțiunilor ilegale a lui Bologan Andrei, în conflictul apărut s-a implicat Xxxxxx Xxxxx, în adresa căreia Bologan Andrei, la fel s-a exprimat cu cuvinte necenzurate, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea, după ce i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.83D din 13.02.2016 *leziuni corporale neînsemnate* sub formă de excoriații a buzei superioare.

La fel, în urma acțiunilor criminale a lui Bologan Andrei, Xxxx Xxxxxx și Xxxxx Xxxxxx le-au fost *cauzate suferințe psihice și prejudiciu moral manifestat prin umilire și înjosire*.

În drept, procurorul a încadrat acțiunile inculpatului Bologan Andrei în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal ca violența în familie, adică acțiunea

intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei față de alt membru al familiei, care a provocat suferință psihică și prejudiciu moral.

Prima instanță a conchis asupra altei calificări a faptei comise de Bologan Andrei, ce se subscie art. 78¹ Cod contravențional, ca violența în familie, adică maltratarea sau alte acțiuni violente comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au cauzat *vătămare neînsemnată* a integrității corporale.

3. Temeinicia și legalitatea sentinței a fost atacată cu apel și apel suplimentar de către procurorul în Procuratura mun. Bălți, Mihai Galben, care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Bologan Andrei să fie condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 3 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis și încasarea cheltuielilor judiciare în mărime de 114 lei, din contul inculpatului.

În motivarea apelului a argumentat că:

- la momentul înaintării învinuirii, acțiunile inculpatului Bologan Andrei au fost încadrate corect în prevederile art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod Penal, și cu toate că prin Legea nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016, art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod Penal, a fost expus într-o redacție nouă, acțiunile incriminate inculpatului în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod Penal, se regăsesc în art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod Penal, ca violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, manifestată prin: *izolare, intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei;*

- în timpul cercetării judecătorești cu certitudine s-a constatat faptul supunerii părților vătămate unor acte de violență în familie din partea inculpatului Bologan Andrei, manifestate prin izolare, intimidare în scop de impunere a voinței și a controlului personal asupra victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2020, apelul declarat a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Bologan Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, la 2 ani închisoare.

În baza art. 90 Cod penal, pedeapsa stabilită inculpatului Bologan Andrei a fost suspendată condiționat cu stabilirea perioadei de probațiune de 2 ani.

De la Bologan Andrei s-a încasat în beneficiul Xxxx Xxxxx prejudiciul moral în sumă de 10 000 lei și în beneficiul Xxxxx Xxxxx, prejudiciul moral în sumă de 5 000 lei.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a constatat că în ședința instanței de apel partea vătămată XXXXXX XXXX nu s-a prezentat, deși a fost citată legal, ultima fiind încadrată în grad de dizabilitate accentuat, fapt ce nu îi permite deplasarea desinestător, astfel că instanța de apel a dispus judecarea cauzei în lipsa sa.

Colegiul penal a conchis că, judecând cauza penală prezentă, instanța de fond nu a respectat normele procesuale, nu a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și nu a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar toate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, concluzia instanței privind încetarea procesului penal deoarece fapta constituie contravenție prevăzută de art.78¹ Cod Contravențional, fiind una prematură și eronată, fără a ține cont de învinuirea adusă inculpatului, totodată instanța de fond, deși a constatat că Bologan Andrei a comis contravenția prevăzută de art. 78¹ Cod Contravențional, în motivarea soluției a motivat că vina inculpatului se dovedește în faptele incriminate.

Instanța de fond, prematur a considerat necesar de a înceta procesul penal în privința inculpatului, din motiv că fapta inculpatului constituie contravenție, deoarece în urma cercetării probelor solicitate se constată că probele administrate pe caz demonstrează existența infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului și vinovăția lui.

Concluzia instanței de fond privind nevinovăția penală a lui Bologan Andrei în faptele incriminate nu se racordă la probele administrate, totalitatea probelor administrate și cercetate de către instanța de apel nicidecum nu confirmă temeinicia încetării procesului penal, fiind prezente pe cauză suficiente probe pertinente, concludente și utile, care urmează a fi puse la baza unei sentințe de condamnare a inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute de art.201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, sub formă de violență în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, suferință psihică și prejudiciu moral, acțiune săvârșită asupra a doi membri ai familiei, în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii, după cum a fost adusă învinuirea inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire.

Acțiunile inculpatului se încadrează în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, în redacția de până la 28.07.2016, care prevede o pedeapsă cu închisoarea mai blândă, nefiind prin legea nouă înlăturat caracterul infracțional al faptelor inculpatului, astfel că ținându-se cont de prevederile art. 10 Cod penal, Colegiul

penal a menținut calificarea respectivă.

Cu referire la solicitarea procurorului de calificare a acțiunilor inculpatului în baza legii intrate în vigoare la 16.09.2016, Colegiul penal a menționat că nu poate fi reținută cu referire la inculpat, deoarece a intrat în vigoare ulterior acțiunilor incriminate.

În ședința instanței de apel, inculpatul Bologan Andrei a indicat că soția sa ar fi declarat, că a fost lovită în partea stângă, dar în acte este lovitura din partea dreaptă, soția și fiica de fiecare dată au dat declarații diferite. El le-a spus să nu vină sora lui la el în casă, deoarece ele veneau și făceau scandaluri, a văzut la el în trusa medicală că au apărut pastile noi, soția i-a spus că-s de stomac, dar de fapt erau de altceva, a întrebat-o dar ea nu răspundea, din care motiv au apărut conflicte, el nu a bătut soția, s-o fi bătut așa tare nu aștepta salvarea până la 10 seara, nu va achita nici un leu soției și fiicei, ele nu pot locui la el în apartament, deoarece au plecat de acolo, martorii au auzit doar ceartă, dar el nu a bătut-o, a concretizat că în ziua respectivă soția a căzut pe bicicleta din coridor și s-a lovit, soția a spus că el a lovit-o în partea dreaptă, dar echimoza o avea în partea stângă.

Instanța de apel, a notat că inculpatul în ședința instanței de fond a declarat că, la 02.02.2016 față de soție și fiică nu a aplicat violență, cearta a avut loc în apartamentul de pe strada X. Xxxxx x/xx, în ziua respectivă nu era beat și nu a servit alcool, pe soție nu a lovit-o, nu a înjurat-o și n-a amenințat-o cu răfuială fizică, după ceartă soția a venit seara împreună cu fiica și a început să strângă hainele, a întrebat soția ce litigiu a avut cu surorile lui, dar ea continua să strângă lucrurile, inclusiv și lenjeria de pat, vesela care sunt proprietate comună și i-a spus că vor divorța și atunci vor împărți bunurile și nu i-a permis să ia lucrurile, pe fiică nu a lovit-o, ultima e bolnavă și la un moment dat a pierdut cunoștința, a căzut jos și probabil s-a lovit la buză, a auzit doar că a căzut și când a venit din altă odaie a văzut că fiica era jos în antreu, violență față de ele nu a aplicat și nu le-a scos din apartament, mai târziu soția a revenit cu fiica și cu doi colaboratori de poliție, soția s-a împiedicat de bicicleta din antreu, iar cu ochiul s-a lovit de volanul bicicletei și așa și nu a luat lucrurile. Referitor la leziunile corporale descrise în raportul de expertiză în privința lui Xxxxx Xxxx, el nu a lovit-o, consideră că s-a accidentat singură, s-a lovit de bicicletă, referitor la fiică leziunile corporale descrise în raportul de expertiză consideră că le-a cauzat când a căzut jos, au mai fost cauze când fiica a pierdut cunoștința și cădea jos, ea suferă de hipertensiune. În timpul certii el vorbea calm, iar soția striga, au mai avut loc certuri în familie, dar fără violență. După conflict fiica locuiește separat, soția a plecat să locuiască împreună cu fiica (f.d. 160-162, vol.

1).

Cu toate că inculpatul vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut, vinovăția acestuia se dovedește prin probele cercetate în ședința instanței de apel, și anume:

- *declarațiile părții vătămate Xxxxxx Xxxxx*, că la 02.02.2016 a avut loc un scandal la ei acasă, iar inculpatul a alungat-o pe mama de acasă nu pentru prima dată. Mama i-a telefonat și i-a comunicat că acasă iarăși a fost scandal. Ea se afla la serviciu, a venit mai târziu, mama era în preajma unui magazin fără haine, a văzut că scurta era în sânge, era în papuci de cameră și au vrut să se întoarcă acasă pentru a lua careva lucruri, deoarece era iarnă, dar tatăl nu le-a permis și au chemat poliția. Când au intrat în casă, el a început să le lovească pe ea și pe mama, pe ea a lovit-o în față și a căzut jos, au plecat la rude și au locuit acolo un timp, după o perioadă au venit cu poliția și au luat lucrurile rămase. Din spusele mamei, ea a fost la piață și când a venit acasă tatăl era beat și a început scandalul. În ziua respectivă, inculpatul îi spunea că ea nu este fiica lui, vorbea cu cuvinte necenzurate. Au mai fost așa situații, că au plecat de acasă undeva de patru ori, au depus cerere la poliție, dar au retras cererea, deoarece mama îl ierta, în celelalte situații tata în privința ei nu se adresa cu cuvinte necenzurate, dar de data aceasta a vorbit urât și a lovit-o, a doua zi a făcut expertiza medicală și s-au depistat leziuni corporale ca ruptură la buză, iar la mama contuzie la cap și acum de la acea contuzie i-a dat complicații. În acea zi tata a împins-o și a lovit-o în față cu pumnul sau cu palma, vecinii care locuiesc într-o scară cu ei când au deschis ușa au văzut că mama sa era jos, toți vecinii nu numai de la scara lor au auzit că la ei a fost scandal, a discutat cu expertul psiholog în cadrul urmăririi penale, concluzia psihologului era că a fost sub influență mulți ani, mama nu a avut accident, rezultatele bolii sunt de la traumele pe care le-a avut la cap de la bătaie, mama sa scria plângeri dar pe urmă le retrăgea. Mama sa este în stare gravă, nu se deplasează singură și are grijă de ea, ea nu poate vorbi și merge, are amnezie, nu-și amintește numele ei și are nevoie de spitalizare, mama doar se ridică, nu a ieșit din casă de jumătate de an, poate merge doar câțiva pași;

- *plângerea din 02.02.2016 depusă de Xxxxx Xxxx* privind tragerea la răspundere penală a lui Bologan Andrei, care la 02.02.2016 pe la orele 12.00 ziua, acasă pe strada X. Xxxx x ap. xx mun. Xxxx a început un scandal, a aplicat violență, a lovit-o cu pumnul în regiunea feței, a apucat-o de păr, ea căzând la podea, lovind-o de aproximativ 5 ori în regiunea capului, seara pe la orele 18.00 la fel a făcut scandal, a numit-o cu cuvinte necenzurate, a lovit-o pe fiica Xxxxxx Xxxxx în regiunea feței, cauzându-i suferințe fizice și psihice (f.d. 3,

vol. I);

- *informația IP Bălți din 02.02.2016* privind faptul primirii apelului telefonic de la Xxxxx Xxxxx, că pe str. X. Xxxxx x/xx a fost agresată de soț (f.d.7, vol. I);

-*raportul IP Bălți din 02.02.2016 privind primirea înștiințării de la secția internare SM Bălți*, precum că Xxxxxx Xxxx a fost bătută de soț la domiciliu, diagnoza contuzia leziunilor moi a capului cu reacție vegetativă (f.d.8, vol. I);

- *raportul IP Bălți din 02.02.2016 privind primirea înștiințării de la secția internare SM Bălți*, precum că Xxxxxx Xxxxx a fost bătută de tatăl său la domiciliu, diagnoza contuzia și excoriație a buzei superioare (f.d.9, vol. I);

-*procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.02.2016, tabel fotografic* (f.d.10-11,12, vol. I);

-*raportul de constatare medico-legală nr. 76 din 03.02.2016*, din care rezultă concluziile: La examinarea cet. Xxxxx Xxxx nu s-au depistat leziuni corporale vizibile. Date clinic-obiective, inclusiv instrumentale care ar confirma diagnosticul „Contuzia țesuturilor moi a capului” lipsesc, și aprecierea expertală, în conformitate cu punctul 17 a „Regulamentul de apreciere medico-legală a gravității vătămarilor corporale”, ordinul nr.199 din 23.06.2003 a MS RM, nu se efectuează (f.d.18, vol. I);

- *raportul de expertiză medico-legală nr.82 D din 13.02.2016*, din care rezultă concluziile: 1. Conform fișei medicale prezentate la cet. Xxxxxx Xxxxx s-au depistat o echimoză a regiunii mandibulare pe stânga, *se clasează la vătămare neînsemnată*. 2. Echimoza a fost produsă prin acțiunea unui corp dur bont cu o suprafață de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanța. 3. Localizarea și caracterul leziunilor corporale exclud posibilitatea formării lor prin cădere (f.d. 22, vol. I);

- *concluzia psihologului nr.14 din 01.03.2016*, din care rezultă, că: 1. La Xxxxx Xxxxx se simte sinceritate în discuție. 2. În rezultatul acțiunilor violente ale soțului Bologan Andrei, Xxxxx Xxxx are fobie. 3. Xxxxx Xxxxxx are traumă psihologică și morală (f.d. 26, vol. I);

-*raportul de constatare medico-legală nr. 75 din 03.02.2016*, din care rezultă concluziile: 1. La examinarea cet. Xxxxxx Xxxxx s-au depistat leziuni corporale sub formă de edem moderat a țesuturilor moi a buzei superioare și se califică la vătămare neînsemnată. 2. Leziunile au fost produse prin acțiunea unui corp dur bont, posibil în timpul și circumstanțele indicate. 3. Localizarea și caracterul leziunilor corporale exclud posibilitatea formării lor prin cădere (f.d.31, vol. I);

-*raportul de expertiză medico-legală nr. 83 D din 13.02.2016*, din care

rezultă concluziile: 1. Conform fișei medicale prezentate la cet. Xxxxxx Xxxxx s-au depistat excoriații a buzei superioare, se clasează la vătămare neînsemnată. 2. Echimoza a fost produsă prin acțiunea unui corp dur bont cu o suprafață de interacțiune limitată, posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță. 3. Localizarea și caracterul leziunilor corporale exclud posibilitatea formării lor prin cădere (f.d.35, vol. I);

-concluzia psihologului nr.15 din 01.03.2016, din care rezultă: 1. Xxxxxx Xxxxx nu este foarte deschisă în discuție. 2. La Xxxxx Xxxxx se observă traumă morală și psihologică. 3. La Xxxxx există fobie și predomină o neliniște cu negativism față de tatăl său Andrei Bologan (f.d.39, vol. I);

-declarațiile părții vătămate Xxxxxx Xxxx depuse în instanța de fond, că la sfârșitul lunii februarie 2014, soțul a provocat un scandal și a alungat-o pe ea și fiică din apartament, timp de 2-3 luni a închiriat apartament și împreună cu fiica au locuit aparte, apoi l-a iertat și s-a întors acasă, iar fiica a rămas să locuiască separat. La 02.02.2016 se afla acasă pe strada X. Xxxx x ap. xx mun. Xxx, între ea și inculpat s-a iscat un conflict, în urma căruia soțul se exprima în adresa ei cu cuvinte necenzurate și a lovit-o cu pumnul în cap de vreo 5-6 ori, după ce a fost alungată de acasă și a plecat la o cunoscută pe str. Libertății, a sunat-o pe fiică și seara a venit cu fiica acasă să-și ia din haine. Când strângea lucrurile soțul s-a apropiat și verifica lucrurile strânse, el a început să o înjure cu cuvinte necenzurate și o împingea, în ajutor a intervenit fiica încercând să-i despartă, rugându-l pe inculpat să se liniștească, dar soțul a înjurat-o și pe fiică și a lovit-o cu pumnul pe față, i-a provocat hemoragie la buză, după ce a început să le alunge din apartament, trăgând-o de scurtă și păr pe fiică și i-a rupt blana de la glugă, astfel le-a împins din apartament și a închis ușa. A telefonat la poliție și a anunțat despre caz (f.d.105-106, vol. I);

-declarațiile suplimentare ale părții vătămate Xxxxxx Xxxxx depuse în instanța de fond, din care rezultă, că Bologan Andrei i-a cauzat atât dureri fizice, cât și morale, permanent a fost umilită, încerca să-i pună control în tot, nu s-a adresat nicăieri din motiv că îi era rușine, psihic o influența mult, timp de 22 ani de căsnicie inculpatul permanent o controla, era tare gelos, de mai multe ori o alunga cu copilul afară pe timp de noapte (f.d.122, vol. I);

-declarațiile suplimentare a părții vătămate Xxxxxx Xxxxx depuse în instanța de fond, că în timpul conflictului în apartament se aflau ea, mama și inculpatul, dar presupune că cineva din vecini a auzit, în timpul conflictului vecinul de alături a deschis ușa, deoarece mama fiind lovită de inculpat a căzut și s-a lovit de ușa vecinilor, a fost lovită de inculpat în regiunea feței probabil cu pumnul deoarece i-a tăiat buza, din cauza stresului a avut amețeli și s-a sprijinit

de perete să nu cadă (f.d.137, vol. I);

-declarațiile martorului Ursu Vera depuse în instanța de fond, în luna februarie 2016 se afla acasă și pe la orele 18.00-19.00 a auzit ceartă între vecinii din apartamentul nr. 26, din ceartă a înțeles că stăpânul alunga și împingea din apartament pe soția și fiica sa, din care motiv nu cunoaște, nu a văzut la ei careva leziuni corporale (f.d.146, vol. I);

-declarațiile martorului Boico Marina depuse în instanța de fond, că la începutul lunii februarie 2016 se afla acasă și pe la orele 18.00-19.00 a auzit ceartă între vecinii din apartamentul nr. 26. Se auzeau adresări injurioase cu glas de bărbat, ultimul cerea femeii să părăsească apartamentul, anterior a mai auzit certuri din apartamentul familiei Bologan (f.d.147, vol. I);

-cererea din 11.07.2018 depusă de partea vătămată Xxxxx Xxxx (f.d.152, vol. I);

-declarațiile suplimentare a părții vătămate Xxxxx Xxxx depuse în instanța de fond, că la 02.02.2016 se afla acasă când între ea și inculpat s-a iscat o ceartă din motiv că ultimul se află în litigiu cu surorile sale și o învinuia și pe ea, lovind-o de câteva ori cu pumnul peste cap, ea a reușit să fugă din apartament și i-a comunicat fiicei despre cele întâmplate, ulterior revenind acasă împreună cu fiica pentru a lua careva lucruri personale, soțul nu i-a permis spunând să vină a doua zi, pe ambele le-a lovit cu pumnul în față și se exprima în adresa lor cu cuvinte necenzurate, forțat le-a scos din apartament, lucrurile le-a luat peste două luni după ce s-a adresat la poliție, are pretenții morale față de inculpat, intenționează să depună acțiune civilă (f.d.163-165).

Colegiul penal a conchis că probele administrate pe cauză, cercetate în ședința instanței de fond, precum și verificate suplimentar în ședința instanței de apel, corespund cerințelor stipulate de art.101 Cod de procedură penală, adică sânt pertinente, concludente, utile pentru a putea fi puse la baza unei sentințe de condamnare, ele fiind în coroborare între ele și demonstrând deplin vinovăția lui Bologan Andrei în baza art.201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, *în baza legii în vigoare la data comiterii faptei, deoarece inculpatului i-a fost incriminată cauzarea suferințelor psihice și prejudiciul moral manifestat prin umilire și înjosire și în ședința de judecată s-a demonstrat cauzarea suferințelor psihice părților vătămate din partea inculpatului.*

Luând în considerație probele cercetate în ansamblu, instanța de apel a conchis, că nu există dubii rezonabile în ce privește existența elementelor infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, în redacția legii în vigoare la data comiterii faptelor incriminate în acțiunile inculpatului, ce ține de provocarea suferințelor psihice și prejudiciului moral, vinovăția lui Bologan

Andrei fiind dovedită prin ansamblul de probe administrat în materialele cauzei penale, la care s-a făcut referire.

Versiunea inculpatului că nu este vinovat și că nu a aplicat violență față de victime, negând comiterea acțiunilor violente, sunt cu caracter de declarație, fiind combătută prin probele cercetate, inclusiv declarațiile martorilor, prin concluziile psihologului, care a menționat traumele psihologice și morale ale victimelor în urma acțiunilor violente ale inculpatului.

Colegiul penal a conchis că acțiunile inculpatului se încadrează în prevederile art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, ca violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care a provocat suferință fizică, suferință psihică și prejudiciu moral, acțiune săvârșită asupra a doi membri ai familiei, în redacția legii nr.167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010, în vigoare la data comiterii infracțiunii, după cum a fost adusă învinuirea inculpatului prin ordonanța de punere sub învinuire.

Colegiul penal, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei penale, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de prevederile regulii nr. 6 din Recomandarea NR. R (92) 16 al Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri), că inculpatul Bologan Andrei anterior nu a fost judecat, totodată nu a recunoscut vinovăția sa, manifestând un comportament indiferent față de membrii familiei sale, care în urma acțiunilor ultimului au fost nevoite să părăsească locul de trai comun, de lipsa circumstanțelor atenuante și agravante, a concluzionat că scopul pedepsei de reeducare și de prevenire de săvârșire de noi infracțiuni analogice sau similare pe cazul dat, poate fi atins doar prin stabilirea pedepsei în formă de închisoare, cu suspendarea pedepsei închisorii prevăzută de art. 90 Cod penal.

La soluționarea acțiunii civile înaintate de reprezentantul reclamantilor Xxxxx Xxxx și Xxxxx Xxxx - avocatul Janu Anatolie, Colegiul penal, ținând cont de prevederile art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, art. 1398 alin. (1) Cod Civil, art. 1422 alin. (1) și (2) Cod Civil, art. 1423 Cod Civil, a constatat că în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului, părților vătămate Xxxxx Xxxx și Xxxxx Xxxx le-a fost cauzat prejudiciu moral, manifestat prin suferințe fizice și psihice în urma vătămarilor corporale cauzate și a suferințelor psihice în urma umilirii și înjosirii din partea inculpatului, urmând a fi compensat prejudiciul moral cauzat părților vătămate, stabilind încasarea de la Bologan Andrei cu titlu de prejudiciu moral în folosul lui Xxxxx Xxxx a sumei de 10000 lei și în folosul

lui XXXXX XXXX a sumei de 5000 lei, sume care sunt în raport cu suferințele suportate de părțile vătămate și va aduce satisfacție pentru prejudiciul moral cauzat.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, recurs ordinar declară avocatul Iulian Pascari, în numele inculpatului, care solicită casarea acesteia, și menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat, invocă următoarele:

- instanța de apel eronat a admis acțiunile civile depuse cu încălcarea prevederilor Codului de procedură penală, fiind depuse în instanța de apel. Însă, procedura în apel nu prevede posibilitatea depunerii acțiunii civile.

- apelul suplimentar depus de acuzare, a fost depus peste termen, nefiind solicitată repunerea în termen;

- au fost admise probele acuzării în limba poloneză, fără traducere oficială conform procedurii, argumentele apărării nu au fost auzite, iar probele prezentate de acuzator cu încălcări procedurale, au fost admise ca pertinente.

5.1. Pe marginea recursului declarat, procurorul depune referință prin care solicită respingerea acestuia ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

6. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul avocatului în numele inculpatului urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii atacate și menținerea sentinței, pe motiv că apelul procurorului a fost greșit admis, din următoarele considerente.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol*

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să-l respingă ca inadmisibil.*

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să caseze parțial sau total, hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.*

Astfel, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Mai întâi de toate, Colegiul menționează că recurentul, contestă încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului de către Curtea de Apel cât și în partea admiterii acțiunii civile, prin urmare hotărârea judecătorească va fi supusă verificării doar sub

aspectele respective, temei ce se încadrează în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

Din materialele cauzei rezultă că, instanța de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală și greșit a dispus admiterea apelului procurorului cu casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Bologan Andrei a fost condamnat în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal și a admis acțiunea civilă înaintată de părțile vătămate.

În această ordine de idei, instanța de recurs concluzionează că, instanța de fond corect a conchis că procesul penal pornit în privința lui Bologan Andrei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, urmează a fi încetat pe motiv că fapta constituie contravenția prevăzută de art. 78¹ Cod penal.

Or, inculpatul Bologan Andrei, prin rechizitoriu a fost învinuit că „la 02 februarie 2016 ora 12.30, aflându-se la domiciliul său pe adresa mun. Xxxx str. Xxxxx Xxxxx x, ap. xx, unde locuiește împreună cu soția sa cet. Xxxxxx Xxxx, a inițiat cu soția un conflict din motivul relațiilor ostile familiare, s-a exprimat în adresa cet. Xxxxxx Xxxxx cu cuvinte necenzurate, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea, ulterior i-a aplicat cet. Xxxxx Xxxx o lovitură cu pumnul în regiunea feței, după ce a apucat-o de păr, a aruncat-o la podea prelungind să-i aplice lovituri cu pumnul în regiunea capului, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 82 D din 13.02.2016, leziuni corporale neînsemnate sub formă de echimoză a regiunii mandibulare pe stânga.

Eliberându-se de cet. Bologan Andrei, Xxxxxx Xxxx a fugit din apartament, comunicându-i prin intermediul telefonului fiicei sale Xxxxx Xxxxxx despre cele întâmplate. La orele 18.30 a aceleiași zile Xxxxxx Xxxxx împreună cu fiica sa Xxxxxx Xxxxx, s-a întors în apartamentul nominalizat să-și ia lucrurile personale, unde între Xxxxxx Xxxxx și Bologan Andrei din nou a apărut un conflict, în timpul căruia Bologan Andrei prelungea exprimarea în adresa cet. Xxxxx Xxxx cu cuvinte necenzurate, împingând-o. În scopul curmării acțiunilor ilegale a lui Bologan Andrei, în conflictul apărut s-a implicat Xxxxx Xxxxx, în adresa căreia Bologan Andrei, la fel s-a exprimat cu cuvinte necenzurate, astfel înjosindu-i onoarea și demnitatea, după ce i-a aplicat o lovitură cu pumnul în regiunea feței, cauzându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr.83D din 13.02.2016 leziuni corporale neînsemnate sub formă de excoriații a buzei superioare.

La fel, în urma acțiunilor criminale a lui Bologan Andrei, Xxxxx Xxxxxx și Xxxxxx Xxxxxx le-au fost cauzate suferințe psihice și prejudiciu moral manifestat prin umilire și înjosire”, faptele acestuia fiind calificate în baza art.

201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal ca *violența în familie, adică acțiunea intenționată, manifestată fizic și verbal, comisă de un membru al familiei față de alt membru al familiei, care a provocat suferință psihică și prejudiciu moral.*

Totodată, se reține că prin Legea nr.196 din 28.07.2016, intrată în vigoare la 16.09.2016 au fost operate modificări la articolul incriminat inculpatului și prin aceeași lege a fost introdus art. 78¹- *violența în familie* în Codul Contravențional.

Astfel, instanța de fond, corect a făcut uz de prevederile art. 10 Cod penal, potrivit căruia *legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi*, corect concluzionând că, fapta inculpatului constituie o contravenție prevăzută de art.78¹ Cod Contravențional - *violența în familie, adică maltratarea sau alte acțiuni violente, comise de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, care au provocat vătămare neînsemnată a integrității corporale.*

Pe cale de consecință, corect instanța de fond a aplicat la caz prevederile art. 391 alin. (2) Cod de procedură penală, care statuează că *în cazul prevăzut în art. 332 alin.(2), instanța încetează procesul penal, cu aplicarea sancțiunii administrative prevăzute în Codul contravențional al Republicii Moldova.*

Tot aici, Colegiul reține că potrivit art. 30 alin. (2) Cod contravențional, care de asemenea a fost modificat prin Legea nr. 134 din 17.06.2016 în vigoare din 01.08.2016, termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de 12 luni. Până la modificările efectuate termenul de prescripție era de 3 luni de la data comiterii contravenției, iar conform art. 3 alin. (2) Cod contravențional, *legea contravențională care înăsprește sancțiunea sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei contravenții nu are efect retroactiv.* Prin urmare, la data comiterii contravenției de către Bologan Andrei, erau în vigoare prevederile art. 30 alin. (2) Cod contravențional care stipula termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale de 3 luni de la data comiterii contravenției. Astfel, corect s-a constatat că termenul de tragere la răspundere contravențională și aplicarea sancțiunii administrative în privința lui Bologan Andrei a expirat.

Colegiul remarcă că, instanța de apel neîntemeiat a reținut în sarcina inculpatului comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal în redacția de până la 28.07.2016, *menționând că aceasta prevedea o pedeapsă cu închisoarea mai blândă, nefiind prin legea nouă înlăturat caracterul infracțional al faptelor inculpatului, după care total divergent a indicat că acțiunile inculpatului nu pot fi calificate în baza legii intrate în vigoare la 16.09.2016, deoarece au intrat în vigoare ulterior acțiunilor incriminate.*

Potrivit prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, *judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.*

În acest sens, se reține că instanța de apel, constatând că inculpatul a comis faptele indicate în rechizitoriu, la calificarea faptelor acestuia în baza art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal în redacția Legii nr. 167 din 09.07.2010, în vigoare din 03.09.2010, a reținut și elementul „*care a provocat suferință fizică*” care potrivit actului de învinuire, nu a fost incriminat inculpatului Bologan Andrei, astfel depășind limitele învinuirii înaintate prin rechizitoriu, contrar prevederilor art. 325 Cod de procedură penală și de fapt agravând situația inculpatului.

Or, învinuirea se consideră mai gravă în cazul când se majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite, sau, o astfel de modificare a învinuirii este posibilă numai când aceasta nu se deosebește în mare măsură de circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare.

Totodată, la fundamentarea soluției de casare a deciziei instanței de apel și menținere a sentinței instanței de fond, instanța de recurs notează, că pentru ca faptele de violență în familie să fie încadrate în sfera ilicitului penal, acțiunile interzise de lege trebuie să fie soldate cu vătămarea ușoară a integrității corporale, pe când acțiunile violente cauzate de un membru de familie în privința altui membru de familie care s-au soldat cu vătămare neînsemnată a integrității corporale urmează a fi calificate potrivit prevederilor art. 78¹ Cod contravențional.

Subsidiar, se reține că instanța de apel a comis un șir de erori și la soluționarea chestiunii privind acțiunea civilă, după cum urmează.

Potrivit prevederilor art. 221 alin. (1) și 220 alin. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei *în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești.* Normele procedurii civile și normele procesului de mediere a litigiilor civile se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

Articolul 167 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, statuează că, la cererea de chemare în judecată se anexează: copiile de pe cererea de chemare în judecată și de pe înscrisuri, certificate în modul stabilit, într-un număr egal cu numărul de pârâți și de intervenienți, dacă ei nu dispun de aceste acte, plus un

rând de copii pentru instanță. ***Dacă înscrisurile sunt făcute într-o limbă străină, instanța poate dispune prezentarea traducerii lor în modul stabilit de lege;***

Astfel, se reține că pe parcursul procesului penal și anume de la pornirea acestuia și până la terminarea cercetării judecătorești, părțile vătămate nu au făcut uz de dreptul lor de a înainta acțiune civilă, iar potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 16 iulie 2018 (f.d. 169 vol. I), partea vătămată *Xxxxx* *Xxxxx* a depus acțiunea civilă prin intermediul cancelariei, după finisarea cercetării judecătorești, prin care a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei (f.d. 152, vol. I), deci în afara termenului stabilit de prevederile art. 221 alin. (1) Cod de procedură penală, care indică expres momentul până la care poate fi înaintată acțiunea civilă, și anume până la ***terminarea cercetării judecătorești.***

Subsidiar, se reține că la materialele dosarului, în instanța de apel a fost anexată acțiunea civilă a părților vătămate *Xxxxxx* *Xxxxx* și *Xxxxxx* *Xxxxx*, care solicită repararea prejudiciului moral cauzat în mărime de 50 000 lei din contul inculpatului (f.d. 247-249, vol. I), totodată, întru susținerea acțiunii civile, au fost anexate anumite înscrisuri în limba poloneză, care nu au fost însoțite de traducere în modul stabilit de lege (f.d. 212-223, vol. I), și pe care instanța de apel, în mod eronat le-a pus la baza deciziei pronunțate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul și stabilind prezența temeiului prevăzut de art. 427 Cod de procedură penală, urmează să caseze hotărârea instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

Astfel, Colegiul conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată având în vedere că apelul acuzării greșit a fost admis, prin casarea deciziei instanței de apel și menținerea sentinței primei instanțe în privința lui Bologan Andrei, prin care procesul penal pornit în privința lui Bologan Andrei, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost încetat, pe motiv că fapta constituie contravenție. Bologan Andrei a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 78¹ Cod contravențional, procesul contravențional fiind încetat, din motivul intervenirii prescripției răspunderii contravenționale și cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, a fost respinsă.

Prin urmare, Colegiul menționează că prima instanță a pronunțat o sentință legală, întemeiată și motivată și în atare situație, se concluzionează, că apelul declarat de către procuror a fost greșit admis, iar recursul declarat de avocat în numele inculpatului este întemeiat și urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei recurate și menținerea sentinței instanței de fond.

7. În conformitate cu art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Iulian Pascari, în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 mai 2020, în privința inculpatului *Bologan Andrei Xxxxx* pe motiv că apelul a fost greșit admis.

Menține sentința Judecătorei Bălți, sediul Central din 02 august 2018, în privința inculpatului *Bologan Andrei Xxxxxx*.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 noiembrie 2020.

Președinte

Diaconu Iurie

Judecător

Catan Liliana

Judecător

Guzun Ion

Judecător

Craiu Nicolae

Judecător

Burduh Victor